

Ochrona sygnalistów

Proponowane nowe rozporządzenie UE w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia unijnego prawa obejmuje szeroką gamę przepisów UE, w tym dotyczących prania pieniędzy, opodatkowania przedsiębiorstw, ochrony danych, ochrony interesów finansowych Unii, bezpieczeństwa żywności i produktów, ochrony środowiska i bezpieczeństwa jądowego. Głosowanie w Parlamencie nad zatwierdzeniem kompromisowego tekstu wniosku ma się odbyć na ostatniej sesji plenarnej w tej kadencji.

Kontekst

Sygnaliści to osoby, które wchodzi w posiadanie informacji o nieprawidłowościach lub działaniach bądź zaniechaniach, mogących stanowić zagrożenie lub szkodę dla interesu publicznego (np. oszustwo, korupcja, uchylanie się od opodatkowania, brak ochrony bezpieczeństwa żywności lub środowiska), i zgłaszają takie działania lub zaniechania swoim pracodawcom, właściwym organom lub prasie. W ostatnich latach sygnaliści odegrali kluczową rolę w ujawnianiu poważnych naruszeń interesu publicznego, np. w sprawie dokumentów panamskich. Poziom ochrony sygnalistów znacznie się jednak różni w zależności od instytucji UE i państwa członkowskiego UE, a różnice między państwami członkowskimi mogą prowadzić do braku pewności prawa i ryzyka nierównego traktowania.

Wniosek Komisji Europejskiej

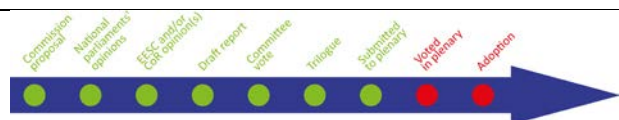
W [komunikacie](#) z 2016 r. nt. walki z uchylaniem się od opodatkowania i unikaniem go Komisja Europejska wyraziła pełne poparcie dla ochrony sygnalistów oraz ogłosiła, że będzie nadal monitorować przepisy prawne państw członkowskich oraz ułatwiać wymianę wzorcowych praktyk, aby zachęcać do poprawy ochrony tych osób na szczeblu krajowym. Poinformowała również, że dokonuje oceny zakresu dalszych działań przekrojowych lub sektorowych na szczeblu UE przy poszanowaniu zasady pomocniczości. Komisja potwierdziła to zobowiązanie w swoim [programie prac](#) na 2017 r. [Wniosek](#) Komisji z 2018 r. zawiera zbiór wspólnych norm minimalnych mających zapewnić sygnalistom zgłaszającym przypadki naruszenia przepisów w określonych obszarach polityki ochronę przed odwetem, jeżeli w danej sytuacji: i) zachodzi konieczność poprawy egzekwowania przepisów; ii) niski poziom zgłaszania wśród sygnalistów stanowi kluczowy czynnik mający wpływ na ściganie; oraz iii) naruszenia przepisów poważnie szkodzą interesowi publicznemu.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

W dniu 14 lutego 2017 r. Parlament Europejski przyjął [rezolucję](#) w sprawie roli sygnalistów w ochronie interesów finansowych UE. Wyraził w niej ubolewanie, że Komisja nie przedstawiła żadnych wniosków ustawodawczych mających na celu określenie minimalnego poziomu ochrony sygnalistów w Europie. Komisja Prawna (JURI) przyjęła następnie [sprawozdanie](#) z własnej inicjatywy na temat prawnie uzasadnionych środków ochrony sygnalistów. W sprawozdaniu tym wezwała Komisję, by ta do końca 2017 r. przedstawiła przekrojowy wniosek ustawodawczy w sprawie skutecznej ochrony sygnalistów w UE. Komisja JURI przyjęła w dniu 27 listopada 2018 r. swoje [sprawozdanie](#) na temat zaproponowanej następnie dyrektywy w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii. Przegłosowane poprawki wprowadziłyby m.in. zgłaszanie anonimowe oraz ochronę prawną dziennikarzy i organizacji pozarządowych sygnalizujących nieprawidłowości. Parlament Europejski i państwa członkowskie w dniu 15 marca

2019 r. wstępnie doszły do [porozumienia](#) co do tekstu wniosku. Głosowanie w Parlamencie Europejskim nad uzgodnionym tekstem zaplanowano na drugą sesję plenarną w kwietniu.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2018/0106\(COD\)](#);
Komisja przedmiotowo właściwa: JURI;
Sprawozdawczyni: Virginie Rozière (S&D, Francja).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2019.

